

LSPeL

Länsi-Suomen Pelastusalan Liiton tiedotuslehti 2/2015

LEIRILLE TULOSSA YLI 1 000

Leiri-ilmoittautuminen päättyi maaliskuun lopussa. Ilmoittautuneita tuli eräpäivään mennessä 1 024. Ensikesänä on näin rakentu-

massa jälleen Suomen suurin palokuntaleiri.

Mynämäessä järjestetään leiritoimintapäivä 16.5. leirin aikuisille toimihenkilöil-

le. Tarkempi kutsu leiritoimintapäivästä erikseen nuorisotyön alueohjaajien kautta nuoriso-osastoihin ennen tilaisuutta. **s. 5**

PALOKUNNAN HENKILÖSTÖSUUNNITTELU

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen pelastuspäällikkö **Juha Virto** pohtii palokuntien henkilöstösuunnitelmien tilannetta ja tulevaisuutta. **s.6**

KOULUTUSPÄÄLIKKÖ OPINTOVAPAALLE

LSPeL koulutuspäällikkö **Terhi Kivijärvi** jää opintovapaalle kesäkuusta 2015 lähtien. Opintovapaa kestää reilun vuoden. Opintovapaan ajalle palkataan sijainen nimikkeellä koulutusohjaaja. Koulutusohjaaja aloittaa elokuussa 2015. **s. 4**

MIEHISTÖAUTON HANKINTA

Kiukaisten VPK hankki uuden miehistöauton. Lue artikkeli hankintaprosessista. **s.7**

VIKSUNA LINNASSA

VIKSU2014 -palokuntanuorten leirin turvallisuuspäällikkö **Mika Gröndahl** sai kutsun viime vuonna Itsenäisyyspäivän juhlavastaanotolle Linnaan. **s.5**

METSTÄ-TOKILA EHDOLLE

VNTTK:N PJ:KSI

Valtakunnallinen naistyötoimikunta hakee puheenjohtajaa. LSPeL naistyönjohtaja **Marika Metsä-Tokila** on ehdolla tehtävään.

Valinta tapahtuu valtakunnallisessa nais- ja nuorisotyön seminaarissa Jyväskylässä lokakuun lopussa. **s.4**

ERKKI LIIKANEN VETERAANI-PÄIVÄÄN

LSPeL palokuntaveteraanipäivä järjestetään Salon VPK:n isännöimänä 6.8.2015 Salossa. Kutsut tulleet palokuntiin kirjeitse. Salon VPK juhlii 110. toimintavuottaan.

KOULUTUSUUDISTUS TULEE

Osaamisen tunnustaminen avainasemassa **s. 3**

Valtakunnallinen koulutusuudistus näkyy kentällä jo 2015 syksyllä. Perinteinen Sammutustyökurssi muuttuu palokuntalaisen peruskurssiksi, mikä sisältää palokunnissa perehdyttämisen. Lisäksi hyötykäyttöön otetaan sähköiset verkko-oppimisympäristöt.

VETERAANIT KOMENTOSILLALLA

LSPeL:n veteraanivaliokunta teki seminaariristeilyn m/s Galaxyllä huhtikuussa. Seminaarissa veteraanit kehittivät uusia toimintamuotoja veteraaniosastoihin sekä linjasivat liiton veteraanitoiminnan muotoja.

Tavoite: jokaisessa liiton jäsenpalokunnassa on veteraaniosasto vuonna 2020. Lisäksi valiokunta tutustui suuren risteilijän komentosillan. Etenkin satamaohjauksen laitteisto kiinnosti veteraanitulitaisteliijoita.

Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry.

Tuijussuontie 10
21280 RAISIO

Puh. (02) 511 7711
Fax. (02) 511 7761

www.lspel.fi
toimisto@lspel.fi

Toiminnanjohtaja
Antti Ali-Raatikainen
050 587 3311
antti.ali-raatikainen@lspel.fi

Koulutuspäällikkö
Terhi Kivijärvi
050 547 2261
terhi.kivijarvi@lspel.fi

Järjestöpäällikkö
Anssi Lamminen
044 541 0220
anssi.lamminen@lspel.fi

Toimistosihteerit
Saija Kirstilä
044 541 0230
saija.kirstila@lspel.fi

Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry:n tiedotuslehti

Auta kehittämään lehden sisältöä, lähetä palautetta: anssi.lamminen@lspel.fi

Toimitus: Anssi Lamminen, avustavat toimittajat
Taitto: Anssi Lamminen

Tiedotusvaliokunta 2015: Markku Heino (pj.), Pertti Tenhunen, Marko Hurula, Merita Laine, Hanna Pihaperä, Pauliina Puputti, Anssi Lamminen.

LSPeL uusi Internetsivunsa ja lehtensä

LSPeL uusi tänä keväänä sekä internetsivunsa että tiedotuslehtensä. Muutokset ovat osa vuosikokouksen 2014 hyväksymää liiton strategiaa 2020.

Internetsivut tuotti turkulainen mainostoimisto Vilperi. Uudet sivut soveltuvat nyt mobiililaitteillakin selattaviksi.

Lehden jakelumäärä/palokunta tullaan lisäämään. Täten jokaiselle paloasemalle tulee luettavaksi enemmän kuin yksi lehti.

ANTTI ALI-RAATIKAINEN
TOIMINNANJOHTAJA,
LSPeL

KATSE ETEEN – PÄIN!

Puheenjohtajan mietteitä

Maassamme on juuri käyty eduskuntavaalit ja uuden hallituksen muodostaminen alkaa lähiaikoina. Mielenkiinnolla pitää seurata, mitä uuteen hallitusohjelmaan kirjataan pelastustoimesta. Pelastustoimessa viimeksi tehdyistä isoista muutoksista on aikaa jo yli kymmenen vuotta.

Uudistus ei aina ole pahasta

Millainen rakenneuudistus pelastustoimesta tullaan tekemään seuraavalla hallituskautella ja miten se vaikuttaa keskusjärjestön ja liittojen toimintaan? Kaikessa

uudistuksessa helposti nähdään vain negatiiviset asiat ja tahdotaan pysyä omissa poteroissa, kun pitäisi käydä avointa ja kehittävästä keskustelua asiasta.

Itse näkisin, että nyt pitää katsoa kaikki vaihtoehdot ja olla mukana kehittämässä toimintaa, eikä vain jarrutamassa kehitystä. Kuntarakenteessa tulee tapahtumaan myös muutoksia vielä ja se tulee vaikuttamaan myös liittojen toimintaan.

Uudistukset eivät aina ole vain ikäviä asioita, vaan niistä pitää osata ottaa kaikki hyöty irti. Meidänkin liittona pitää ottaa niistä kaikki hyöty irti, vaikka se vaatisi sopeutumista uudistukseen.

Toiminta-alueita vähemmän?

Meidän tulee tehdä liitossa myös hallinnoille uudistus. Hallituksesta on hyvä aloittaa ja uudistaa sitä ensimmäisenä. Samalla tulee tarkastella toiminta-alueiden määrää.

Jos hallituksen kokouksessa kaikki ovat läsnä, myös puhe- ja läsnäolo-oikeudellisetkin, väkeä pöydän ympärillä on yli kaksikymmentä henkeä. Mielestäni hallituksen kooksi riittäisi puheenjohtaja ja yhdeksän jäsentä. Toiminta-alueiden määrää pitäisi myös tarkastella, koska kaikki toiminta-alueet eivät toimi kokonaisvaltaisesti.

Yleensä niissä toimivat naiset ja nuorisotyö sekä veteraanit.

Tämä uudistus on varmasti tunteita herättävä ja toivottavasti saa keskustelua aikaan. Mitään ei tapahdu, jollei joku avaa keskustelua. Nyt se on avattu.

**HYVÄÄ KEVÄTTÄ!
KAI VAINIO
PUHEENJOHTAJA**

PELASTUSLIITTOJEN YHTEISTYÖ – RATKAISU TULEVAISUUDEN HAASTEISIIN?

toiminnanjohtajan kynästä

Eduskuntavaalien jälkeen ollaan maahan muodostamassa uutta hallitusta. Taloudellinen tilanne on varsinkin julkisella puolella (kunnat ja valtio) yhä huolestuttavampi, eikä päättyneellä hallituskautella pystytty viemään rakenneuudistuksia säästötoiminteen lähellekään tavoitteita.

Organisaatiomuutoksia?

Pari vuotta sitten oltiin osana rakennepoliittista ohjelmaa jo yhdistämässä pelastuslaitoksia, mutta hanke vedettiin takaisin, koska ko. mallilla ei tavoiteltuja säästöjä olisi saavutettu. Riippumatta uuden hallituksen kokoonpanosta joutuu se lähivuosina tekemään rajuja leikkauksia julkisiin menoihin, eikä pelastusalaakaan varmaan säästy muutoksilta.

Oli pelastuslaitoksia tulevaisuudessa kuinka monta hyvänsä, koskevat organisaatiomuutokset todennäköisesti jollain aikavälillä myös pelastusliittoja. Mikäli pelastustoimeen syntyy suuralueita, saattaa yhdelle tällaiselle jäädä useampi nykyinen pelastusliitto. Mahtaako suurpelastusalue kokea yhteistyösopimusten teon useamman liiton kanssa tarkoituksenmukaiseksi?

Jaossa olevien yleis- ym. toiminta-avustusten määrä jatkossa tuskin myöskään on kasvussa, minkä lisäksi rahoihin kohdistuu kasvavaa kysyntäpainetta julkiselta puolelta.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö on käynnistämässä hanketta "SPEK 2020", jonka tuloksena hae-

taan myös alueellisen toiminnan uutta organisoimallia. Tällä SPEK pyrkinee osaltaan varautumaan toimimiseen niukkenevien resurssien toimintaympäristössä. Esille hankkeessa noussee jälleen yhden työntekijän malli "SPEK-Suomi". Siinä nykyisin pääosin pelastusliittojen vastuulla olevien tehtävien (mm. palokuntakoulutus ja järjestötoiminta) koordinaatio ja talous olisivat valtakunnallisia. Näin on jo nykyisillä SPEKin alueilla, joissa pelastusliitot ovat taustalla, mutta varsinaisen toiminnan toteutus ja rahoitus on keskitetty. Itsenäisinä yhdistyisinä pelastusliitot toki päättävät toiminnastaan ja olemassaolostaan, mutta mikäli tärkeimmät tehtävät ja taloudelliset edellytykset viedään, katoaa liitoilta merkittävä osa niiden tarkoituksesta.

Kokemuksia ja näkemyksiä

Toiminnan rationalisointiin pelastusliitoissa tulee siis vaatimuksia useammalta taholta. Totta kai liittojen kannattaisi olla mieluummin proaktiivisia kuin reagoida jälkikäteen. Mutta miten? Miten liitot voisivat tehostaa toimintaansa? Mikäli aloite lähtisi organisaatioketjussa "alhaalta" omasta keskuudesta, olisi tämä toimijoiden kannalta motivoivampi ratkaisu kuin se, että määrätään ylhäältä.

Yhteistyöstä pelastusliitoilla on jo jonkin verran kokemusta. Erilaisiin hankkeisiin on osallistuttu kahden tai useamman liiton voimin ja joitain pienehköjä hankintoja on tehty yhdessä. Yh-

teisiä alueleirejä on pidetty Padasjoella ja valtakunnallisen leirinkin järjestämisestä yhteistyössä on ollut puhetta. Vuonna 2005 perustettu Pelastusliittojen Foorumi on toistaiseksi kokoontunut vähintään kaksi kertaa vuodessa käsittelemään yhteisiä asioita.

Liittojen toiminnassa on suuria keskinäisiä eroja. Toisilla ovat palokuntakoulutus ja järjestötoiminta suuressa roolissa, toisilla taas yritysturvallisuus- ja varautumiskoulutus. Kiinnostus yhteisiin asioihin vaihtelee sen mukaan, miten suuri merkitys kullakin asialla on itselle, eikä kateus liittojen välilläkään ole vieras asia. Myös toiminnan laajuuden ja henkilöstön määrän suhteen lähtökohdat vaihtelevat. Pelastusliittojen Foorumista nykymuodossaan näyttäisi aika ajaneen ohi ja sen alkuperäistä roolia on ottanut eteläisten itseensä liittojen keskinäinen neuvonpito.

Yhteistyö jatkossa

Miten pelastusliittojen välistä yhteistyötä syvennetään? Voitaisiko yhteistä hanketoimintaa tai tarvike- ja kalustohankintoja nostaa tasolle, jolla niillä olisi todellista taloudellista merkitystä? Tuskin, sillä tarpeet ja niiden ajoitus ovat liitoilla keskenään niin erilaiset, että mittakaavaedun löytäminen on vaikeaa. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla taloushallinnon ja raportoinnin palveluiden keskittäminen. Nykyisin yhdeksässä liitossa tehdään samoina ajankohtina samoja taulukoita ja selvityksiä avustusten saamiseksi. Entä jos ne

tekisi yksi taho, jolla on tieto ja rutiini niiden tekemiseen tehokkaammin, ja liittojen henkilöstö voisi keskittyä olennaiseen? Kustannusten ja niiden jaon lisäksi pitäisi saada ratkaistua myös kunkin liiton tarve päästä ohjaamaan taloushallintoaan yksilöllisesti.

Erikoistumista voisi edelleen kehittää niin, että liitot hyödyntäisivät toistensa asiantuntemusta. Koska eri liitoissa tehdään erilaisia asioita, on näiden henkilöstössäkään erilaista osaamista. Voisivatko nämä asiantuntijat palvella myös muita kuin omaa liittoaan? Kysymys lienee pitkälti resurssien riittävyydestä ja kustannusten jaosta.

Hynttyyt yhteen?

Ajatuksellisesti tästä ei enää olekaan kovin pitkä matka pelastusliittojen fuusioitumiseen. Käytännössä tie kahden tai useamman pelastusliiton sulautumiseen on kuitenkin pitkä. Liitoilla on takanaan vuosikymmenien historia ja perinteet, joten muutosvastarintaa riittää. Ja organisaatiokysymyksiä. Omasta aloitteesta tehtävissä muutoksissa päätösvalta itseä koskevissa asioista kuitenkin säilyisi lähempänä käytännön toimijoita ja toteuttajia verrattuna ulkoa tulevaan ohjaukseen. Keskusteluja fuusioista on varsinkin pienempien pelastusliittojen kesken jo käyty, mutta tulokseen ne eivät ole vielä johtaneet. Vaihtoehto lienee tulevaisuudessa kuitenkin yhä varteenotettavampi varsinkin sellaisten liittojen kesken, joiden rakenne ja toiminta ovat samantyyppisiä.

KOULUTUSUUDISTUS ON OVELLA

Ensiksi muuttuu sammutustyökurssi

Koulutussuudistusseminaari Vantaalla 15.4. keräsi kiitettävän määrän osallistujia
Kuva: Santeri Björkman

Palokuntakoulutus uudistuksen tavoitteena on kokonaisvaltainen osaamisenkehittämisjärjestelmä, jossa koulutustoiminta, viikkoharjoitukset ja hälytykset nivoutuvat yhteen. Opetussuunnitelmassa painotetaan osaamisperustaisuutta eli päämääränä on tuottaa osaamista.

Monimuotoisuus käytössä

Uudistuksella pyritään myös helpottamaan koulutuksen saatavuutta ja joustavuutta. Koulutuksen moninaisuus lisääntyy oppimisympäristöä laajentamalla. Totutus ja edelleen mukana pysyvän lähiopetuksen lisäksi oppilas voi tutustua opittavaan asiaan avoimessa verkko-oppimisympäristössä, moodlessa, sähköisiä materiaaleja hyödyntäen. Kaikille palokuntalaisille taataan helppo pääsy oppimateriaaliin paikasta, ajasta ja kurssista riippumatta. Materiaalia voi hyödyntää nykyistä paremmin myös viikkoharjoituksissa niin nuoriso- kuin hälytysosastossa. Kaikki palokuntakoulutuksen kurssimateriaali siirtyy HAKAs-ta Moodleen, paitsi uudet opetusvideot, joita on jo nyt

nähtävillä VIMEO-palvelussa.

Osaamisen arvoon

Kursseille tulee uudet teoria- ja käytännön kokeet osaamisen varmistamiseen. Yhtenä suurimmista muutoksista on aiemman hankitun osaamisen tunnistaminen, jolla voi saada osasta kurssia korvausta. Esimerkiksi uudella sammutustyökurssilla, peruskurssilla, hyväksiluvun voi saada, mikäli on suorittanut hätäensiapukurssin tai omaa työnsä puolesta ASI-kortin. Osaamista voi siis hankkia muutenkin kuin perinteisessä kurssiputkessa.

Uudistus tuo mukanaan myös uuden palautejärjestelmän, jonka avulla voidaan reagoida käyttäjäkokemuksiin ja muutosehdotuksiin. Opetussuunnitelma tullaan päivittämään vuosittain annetun palautteen perusteella. Kaikille kurseille tulee yhtenäinen palaute. Palautelomake on moodlessa kurssin työtilassa. Palautteeseen vastataan nimettömänä.

Mitä tapahtuu 2016?

Vuosi 2016 on siirtymävuosi, jolloin testataan uusia kurssipaketteja ja niiden toi-

mivuutta.

Ensi vuonna käytössä onkin kaksi päällekkäistä ohjetta koulutuksen järjestämisestä; uusi ja vanha. LSPeL ottanee uuden järjestelmän käyttöön vaiheittain, aloitetaan jo syksyllä 2015 uuden peruskurssin pilotoinnilla.

Vielä paljon tekemistä

Uusi järjestelmä ja kurssit vaativat kurssinjohtajilta melkoista paneutumista asiaan. Koulutussuunnitelu täysin uuteen pakettiin tukeutuen on tällä hetkellä mahdotonta, koska uusille, vuonna 2016 tarjontaan tulleille ensiapu-, savusukellus-, tieliikenne- ja pintapelastuskurseille ei ole vielä saatavissa kurssiohjelmaa tai edes tuntimäärää puhumattakaan etätöiden määrästä. Peruskurssia pyritään testaamaan kaikilla alueilla, joilla kurssinjohtaja on käynyt tarvittavilla kurssinjohtajakäytävillä. Vuoden 2016 aikana on tarkoitus päivittää vihdoin yksikönjohtajakurssi. Opetussuunnitelman uudistus tuo muutoksia myös hälytysosastojen täydennyskoulutukseen, sillä niiden määrää tullaan vähentämään. Niitä tullaan järjestämään alueellisesti pelastustoimen tarpeiden mukaan.

UUTTA!

MITÄ TAVOITELLAAN?

1. Koko kurssirakenteen uudelleenmuotoilu
2. Palokuntalaisen osaamisvaatimusten kokonaisvaltainen uudelleenarviointi
3. Kurssien sisältöjen päivittäminen
4. Toimintaympäristöjen huomioiminen sekä hälytystehtävien muuttunut luonne (PRONTO)
5. Opetusmetodien päivittämien 2010-luvulle. Lähi- ja etäopetus, verkko-oppiminen, oppimistyyli, erilaiset oppijat, AHOT (aikaisemman henkilökohtaisen osaamisen tunnistaminen), uudenlainen oppijasukupolvi
6. Palokuntalaisten motivointi aktiiviseen toimintaan ja yhteisöllisyyteen

OPS-UUDISTUS LYHYESTI

Uudistuksen tavoitteet pitkällä aikavälillä --> mitä kaikkea uudistus mahdollistaa?

1. Uusi kokonaisvaltainen osaamisen kehittämisen järjestelmä, jossa koulutustoiminta (OPS ja kurssit) ja palokuntien toiminta (viikkoharjoitukset, keikat yms.) nivoutuvat yhteen!
2. OPSin joustavuus ja modulaarisuus Koulutuksen saatavuuden helpottaminen
3. Koulutuksen monimuotoisuuden lisääminen Oppimisympäristön laajentaminen --> etäoppimisen mahdollistaminen kurssien lähiopetuksen lisäksi (avoin verkko-oppimisympäristö ja sähköiset materiaalit ml. videot) --> Palokuntalaisilla helppo pääsy oppimateriaaliin ajasta, paikasta ja kurssista riippumatta
4. Uudet teoria- ja käytännön kokeet osaamisen varmistamiseen. Osaaminen keskiöön, jolloin osaamista voidaan hankkia muutenkin kuin perinteisessä kurssiputkessa. Palokunnassa oppiminen kurssilla oppimisen rinnalle
5. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnistaminen
6. OPSin osaamisperustaisuus

(lähde: SPEK)

UUSI OPETUSSUUNNITELMA VUONNA 2016

Vuoden 2016 OPSiin uusitaan seuraavat kurssit:

- Pehdyttämisen ja Sammutustyökurssi yhdistyvät peruskurssiksi
- Savusukellus
- EA
- Tieliikennepelastaminen
- Pintapelastus
- (Ensivastekurssi on jo uusittu yt. SPEK, SPR ja MEPA)
- (Yksikönjohtajakurssin uudistus aloitetaan 2016, käyttöönotto 2017)

Kurssipolku ja suoritusjärjestys pysyvät samana kuin ennen.

Nimikkeet pysyvät samana vuonna 2016.

Vuonna 2016 kurseja voi toteuttaa vanhan ja uuden OPSin mukaan ja uusien kurssin käyttöönottoa perehdytetään eri tilaisuuksissa

PERUSKURSSI

Peruskurssissa yhdistyy nykyisen OPSin perehdytys ja STK

Peruskurssi = 90h = 3 op (opintopistettä)

Kurssinjohtajalle edelleen 60h

- kurssi sisältää etä- ja lähiopiskelua
- palokunnassa tapahtuva perehdytys 37 h
- kurssi sisältää uudet teoria- ja käytännön kokeet (välikoe ja loppukoe)
- rakennetaan vaihtoehtoiset toteuttamissuunnitelmat (kurssin kesto n. 2,5 kk)
- sisältää palokuntalaisen "HOPSin", jota seurataan palokunnassa ja kurssilla

KOULUTUSTARVEKYSELY

Koulutustarvekysely siirtyy myös HAKAan. Palokunnan koulutuksesta vastaavien tulee käydä tekemässä 15.5. mennessä HAKAssa koulutussuunnitelma jokaiselle hälytysosaston jäsenelle. Suunnittelu tehdään kohdassa jäsenet --> koulutus, jossa alusvetovalikosta saadaan valittua suunnitellut kurssit ja niille suunniteltu suorittamisvuosi. Muista laittaa rasti kohtaan suunniteltu kurssi tulee avoimeksi, HAKA-rekisteristä tulee henkilökohtaiseen sähköpostiin siitä tieto. Liitto lähettää edelleen totutusti palokuntien osoitteisiin kurssikutsun.

HYVÄ TIETÄÄ HAKASTA

HAKA-rekisterin kurssitiedot kuntoon. Koulutuksiin ilmoittauduttu vuoden alusta alkaen HAKAssa. Nyt viimeistään on aika päivittää jo käytyjen kurssien kohdalla asiat kuntoon rekisteriin.

MIKSI? Kurssivalinnat tehdään jo käytyjen kurssien pohjalta ja jos listaa ei ole päivitetty, LSPeL koulutuspäällikkö ja kurssinjohtaja eivät voi tietää, mitä kurseja henkilöllä on käytynä. Päivitys tehdään sivulla jäsenet --> koulutus, alusvetovalikosta saadaan valittua oikeat kurssit vuosineen. Tämä pitää tehdä vain kerran ja näin ilmoittautuminen tulee helpottumaan. Palokunnan koulutustiedot saa koontina kohdasta raportit.

METSÄ-TOKILA EHDOLLA VNTTK:N JOHTOON

Liiton naistyönjohtaja Marika Metsä-Tokila on ehdolla valtakunnallisen naistyötoimikunnan puheenjohtajaksi. Uuden puheenjohtajan valinta tehtävään tehdään valtakunnallisen nais- ja nuorisotyön syysseminaarin yhteydessä lokakuun lopulla Jyväskylässä.

Liiton naistyönjohtaja on valittu kausiksi 2015-2017, joten mahdollisen valinnan osuessa kohdalle, tarvitsee liitto uuden naistyönjohtajan suhteellisen nopealla aikataululla.

Mahdollisia ehdokkaita pyydetään ilmoittautumaan ja valmistautumaan nopean aikataulun valintaan. Naistyövaliokunta vastaa uuden naistyönjohtajan valinnasta ja esittää hallitukselle valinnan hyväksymistä.

Alueohjaajilta, naistyönjohtajalta ja järjestöpäälliköiltä saa lisätietoa asiasta. Yhteystiedot löytyvät www.lspel.fi

PEREHDYTYS MAAN PERI

Tehdessäni perehdytyspakettia seuraajalleni aloin miettiä sitä, millaisen perehdytyksen itse sain aikoinaan työhöni.

Ihan hyvän, se täytyy myöntää. Edeltäjäni Johanna oli kerännyt listalle kaikki tärkeät asiat joita työssäni tarvitsen. Eniten päänvaivaa taisivat aiheuttaa Excel-taulukot, palosuojelurahaston hakukaavakkeet ja kurssien päivittäminen nettisivuille. Aika pieniä haasteita oikeastaan olivat kaikki.

Tärkeintä on kentän tunteminen

Liitossa työskentelevän tärkeimpiä tehtäviä ovat palokuntien ja palokuntalaisten palveleminen ja auttaminen sekä järjestötyön tunteminen ja helpottaminen. Pitkän palokuntauran

omaavana minusta tuntui ja tuntuu edelleen, että olen omieni parissa. Liiton työnteekijäksi oli helppo soljahtaa, kun suuri osa asiakkaista oli valmiiksi tuttuja. Kun mietin, mitä ominaisuuksia toivon sijaisellani olevan, kärkisijoille nousee järjestötoiminnan ja etenkin palokuntatoiminnan tunteminen. Sillä ei niinkään ole väliä, onko taitava tietokoneen kanssa, koska täällä toimistolla on Saija-niminen atk-tukihenkilö, joka on pärjännyt minunkin kanssani nämä vuodet ja voin kertoa, että apua on tarvittu.

Kasvatustieteen perusteiden ja nykyisen koulutusjärjestelmän osaaminen on hyväksi, vuodessa ei ehdi päästä substanssiin sisälle, mutta on minulla useita kollegoita liitoissa ja keskusjärjestössä nytkin, jotka ei-

vät ole koskaan vetäneet letkua tai savusukeltaneet. Haasteita sijaiselleni tulee luomaan vuoden alussa muuttuva opetussuunnitelma, joka pitää ensin itse saada haltuun ja sitten vielä tutustuttaa kurssinjohtajat ja palokunnatkin siihen, pelastuslaitosten yhteyshenkilöitä puhumattakaan.

Opintovapaalle

Jään siis 1.6. alkaen vuodeksi opintovapaalle suorittamaan kasvatustieteiden maisterin tutkintoni loppuun. Palokunnasta en pääse eroon opiskeluissaan, sillä opinnäytteeni teen Yli Hyvä Juttu -toimintamallista Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimushankkeen osana. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyviranomaisyhteistyöllä täh-

täävä Yli Hyvä Juttu -toimintamalli kehitettiin Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön pilottihankkeessa vuosina 2007-2008 ja nyt Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen arvioi toimintamallin toimivuutta erilaisissa lähtökohdissa ja tukee siten osaltaan mallin levittämistä. Työtäni varten kerään tietoa toimintamallista haastatteleamalla sen hyvin tuntevia henkilöitä. Haastattelun tavoitteena on oppia uutta toimintamallin toteutustavoista, mahdollisuuksista ja esteistä sekä eri toimijoiden yhteistyön toimivuudesta. Takaisin omalle rakkaalle työtuolilleni istahdan taas 1.8.2016, joten näkymisiin silloin.

TERHI KIVIJÄRVI
KOULUTUSPÄÄLLIKKÖ
LSPeL

PELASTUSALAN NAISET –SEMINAARI

Suomen ensimmäinen Pelastusalan naiset -seminaari järjestettiin Helsingissä 6.3.2015. Seminaarin tarkoituksena oli perustaa Suomeen oma pelastusalan naisverkosto ja tämä myös toteutui. Seminaari oli tarkoitettu alan ammattilaisille, vapaaehtoisille ja kaikille asiasta kiinnostuneille.

Seminaarin ohjelmassa oli mm. katsaus naisten rooleista pelastusalalla menneestä tähän päivään, jonka oli esitelmöimässä vuoden palomies 2009 Piia Vähäsalo. Lisäksi Mira Leinonen kertoi kansainvälisestä naisten toiminnasta. Esimerkkiä naapurimaan naisverkosto-toiminnasta oli kertomassa

Pelastusalan naiset -seminaarin yhteiskuva. Kuva: SPEK

pelastajan ammatissa ja Ruotsin naisverkoston vastaavana toimiva Mona Hjortzberg. Lisäksi keskusteltiin verkoston perustamisesta ja naisten kohtaamista ongelmista pelastusalalla. Värikkään puheenvuoron edellä mainituista asioista

piti pelastusopiston rehtori Mervi Parviainen. Puheenvuoroja käyttivät niin alan ammattilaiset kuin vapaaehtoisentöiden toimijatkin. Puheenvuoroja jakoi evp. pelastusylijohtaja Pentti Parvanen.

Seminaari oli antoisa ja

mielenkiintoinen. Tulevan verkoston veturiksi nimettiin Mira Leinonen. Pelastusalan toimiville naisille perustetun verkoston tarkoituksena on toimia kehittävänä ja vertaistukea tarjoavana tahona. Seuraava seminaari on suunnitteilla tulevana syksynä ja suosittelen sitä lämpimästi varsinkin meille palokuntanaisille. Se on loistava mahdollisuus rakentaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja siten kehittää tätä arvokasta työtämme ja harastustamme. Ensimmäiset askeleet verkoston perustamiseen otimme perustamalla Facebook -ryhmän. Sinne siis kaikki ja syksyllä porukalla osallistumaan seminaariin.

TEKSTI: MARIKA METSÄ-TOKILA
KUVA: JARI POUTA

NOJ -KURSSIN SUORITTI 10

NOJ -kurssilaiset 2015

Jani Vepsä	Kankaanpään VPK
Katri Launonen	Köyliön VPK
Eetu Inki	Turun VPK
Leena Tihlemaan	Turun VPK
Matti Silvo	Salon VPK
Tarja Ahtiainen	Vehmaan VPK
Alexi Rantanen	Keikyän VPK
Kirsi Leino	Harjavallan VPK
Janne Eskola	Köyliön Läntinen VPK
Niina Vesala	Kalannin VPK

Tiivistunnelmainen nuorisosaston johtajakurssi järjestettiin huhtikuussa Eurajoella. Rankan kurssiviikonloppuun suoritti hyväksytysti 10 olevaa tai tulevaa nuorisosaston johtajaa yhdeksästä osastosta.

Kurssinjohtajana toimi ensimmäistä kertaa Jark-

ko Viljanen Ulvilan VPK:sta. Kurssia on vetänyt vuosikaudet liiton puheenjohtaja Kai Vainio. Johtajuus- ja kasvatusosion koulutti liiton leirilätkin tuttu Marika Äijälä. Järjestötoimintaan sekä viestintään kurssilaisia perehdytti järjestöpäällikkö Anssi Lamminen.

Kurssi antaa valmiudet toimia osaston vastuullisessa tehtävässä. Kurssilla käsitellään johtajan vastuita, tehtäviä sekä velvollisuuksia. Kurssiviikonloppu on tiivis, mutta palautteiden perusteella hyvin kattava paketti RJK:n ja nuorisosaston kouluttajakurssin jatkoksi.

MEIDÄN MIKA LINNASSA

Viksu 2014 –palokuntanuorten leirin turvallisuuspäällikkö Mika Gröndahl sai kutsun Itsenäisyyspäivän juhlavastaanotolle

Mitä fiilikset kun kutsukirje tuli? Osasitko odottaa?

Kutsuasiasta vitsailtiin VIKSU 2014 -leiritoimikunnassa aina silloin tällöin, mutta oma ajatukseni oli, että protokolla kutsuu leirin johtajan, jos yleensä kutsu tulee. En ajatellut kutsua saavani, mutta kun se tuli, niin hienolta se tuntui. Ensimmäinen ajatus, loistavaa. Toinen ajatus oli, että kukahan muu leirintekijöistä sai kutsun ja kolmas, että mikä vaatesoppa tästä syntyykään. Aikaa oli kolme viikkoa itse juhlaan.

Mitä huomioita/ohjeita kutsussa oli?

Kutsu oli avec kutsu ja se tuli toimialapäällikkö Mika Gröndahlille ja Katri Gröndahlille osoitettuna. Tämä tarkoitti suoraan sitä, että olen leiriltä kutsuttuna ja edustan siis osaltani Viksu 2014 -leiriä linnassa. Kutsussa pyydettiin ilmoittamaan vain esteen sattuessa ja pukeutumiskoodi oli merkitty selkeästi. Lisäksi mukana tuli kortti mediaa varten, johon laitettiin tiedot kutsutusta. Huomioitavaa on, että Presidenttipari kutsuu kaikki henkilökohtaisesti ja kuulemma käy hyvin tarkkaan läpi keitä kutsutaan.

Tuliko avecille stressi puvun kanssa?

Kuten sanoin, kutsu tuli vain kolme viikkoa ennen juhlaa. Avecin puvun hankinta onnistui todella pienin haastein. Omalta osaltani aloin tutkia, mikä on korrekti vaatetus. Selvää oli, että se on palokunnan asuste, mutta minkälainen, kun ollaan menossa valtakunnan ykkösjuhlisiin. Tästä seurasi netisurffailua, yhteydenpitoa palokunta-aktiiveihin. Sen jälkeen yhteys pukuliike Pajuselle, että mistä saadaan revelliset juhlahousut näinkin isolle miehelle.

Juhlavyönhankinta olikin sitten tarina erikseen. Sitä metsästivät palokunta, poliisi, puolustusvoimat, FSB, UPL, palomuseo ja Pertti Tenhunen. Loppujen lopuksi

tarpeeksi pitkä juhla-työ löytyi Puolustusvoimien materiaali-keskuksen vinkin kautta valmistajalta, jolla oli tasan yksi sellainen varastossa. Hinta oli kova, mutta se kannatti.

Tapasitko tuttuja linnassa?

Kyllä siellä tuttujakin vastaan tuli. Sisään mentiin Selänteen pariskunnan kanssa sattumalta ja jouduttiin mediamylläkkän keskelle. Siitä selviytymme jonotettiin kättelyyn vajaa tunti. Linnassa juhlimassa oli myös joitain tuttuja juhla-konkareita,

joitka tiesivät missä pitää ja kannattaa olla aina milloinkin. Pirteän sotaveteraani Hannes Hynösen kanssa siellä tanssahdeltiin kilpaa, Hatunnoston arvoinen positiivinen kaveri.

Ehditkö kertomaan juhlinnan lomassa palokuntalaisten toiminnasta juhlavieraille.

Kyllä siellä muutamien kanssa tuli näistäkin asioista jutusteltua, varsinkin, kun muutamit eturivin poliitikot kyselivät juhlapukuni perään. He eivät tunnistanee sitä ja kyselivät ensin siitä. Sitten päästiin aasinsillan kautta asiaan. Erityisesti nuorison kanssa toimiminen sai kiitosta ja kehuja aikaan. Kehuin tietysti myös Poria tapahtumakaupunkina sekä Länsi-Suomen alueen aktiivisuutta vapaaehtoisessa palokuntatoiminnassa.

Jännittikö kävellä tervehtimään presidenttiä miljoonien silmäparien katsellessa?

Kyllä sitä siinä odotellessa moneen kertaan mielti, että mitä jos... Yhdessä vaimon kanssa kerrattiin, etten sitten juokse karkuun kättelyn jälkeen, mutta miten kävikään. Yksi yllätys oli, etteivät linnan salit ole niin suuria kuin televisiossa näyttävät. Ovelta kättelyyn ja siitä poistuttaessa on vain muu-

tama askel, vaikka televisiossa se näyttää valtavalla matkalla. Otin pari pitkää askelta hermostuksissani ja se näytti televisiossa vaimon dumpaamiselta punaiselle matolle. Olimme kuitenkin lähes kosketusäisyyden päässä toisistamme koko ajan.

Täytyy kertoa tässä, että linnassa on ajateltu lähes kaikkea. Ennen kättelyä ulkoministeriön nuoremmas-ta virkamiesportaasta joku vahtii koko ajan miesten kengännauhojen tilaa. Olisi noloa, jos joku kompastuisi avonaisiin nauhoihin juuri tuossa punaisella matolla. Toinen asia on ompelimo, mikä päivystää koko ajan, mikäli joku tarvitsisi puvun korjausapua. Kolmas oli se, miten kättelemään tulijat tunnustetaan eetteriä varten. Jonossa kutsun mukana tullut mediakortti kerätään hiukan ennen kättelyä ja siitä kahden ihmisen voimalla tiedotetaan luurien kautta koko ajan TV-selostajien korvaan kuka milloinkin on seuraavaksi tulossa. He sitten bongaavat tietokoneelta tietoja tulijasta. Nostan hattua heillekin ammattitaidosta. Kuten ehkä kuulitte, niin kohdallamme Viksu-leiri mainittiin ainakin Ylen lähetyksessä. Tästä iso kiitos kutsujille, se oli kuulemani mukaan erityisesti ohjeistettu medialle, että se pitää mainita.

Mitenkä ne jatkot?

Kamerat sulkeutuvat kello 22.00, jonka jälkeen noin puolet porukasta poistuu omille teilleen. Loput sitten nauttivat ehkä loppuun saakka linnan vahvaa, mutta hyvää boolia. Linnan sääntöjen mukaan tilojen pitää olla tyhjät kello 24.00. Itse poistuimme yhdentoista aikoihin aivan autioille Helsingin kaduille. Pelkkiä poliiseja ja mustamajvoja oli näkyvissä. Kävelimme hotelli Kämpin alakertaan, jossa viralliset jatkot järjestettiin. Siellä silmätekeviä kovasti haastateltiin ja jotkut eturivin edustajat sekä julkkiset juhlivat pikkutunneille. Itse poistuimme tyytyväisenä taksiin puolen yön jälkeen.

Kevään kilpailupäivässä paikallinen voitti

Nuorisotyön kevään kilpailupäivä järjestettiin Salossa 12.4. Kunniakasta ja harvinaista TIETO & TAITO -merkkikoetta ei suorittanut hyväksyksi yksikään osallistujista.

Tietokilpailun voitti Salon VPK pistein 49/50. Toiseksi sijoittui Pihlavan VPK (47,25/50p.). kolmannen sijan nappasi Vahdon VPK (35,5/50p.).

Kokeilu: Lentopalloja ei järjestetä leirillä

LSPeL:n nuorisotyövaliokunta on päättänyt mukaila leirin ohjelmatyöryhmän esitystä olla järjestämättä lentopallo- ja mimilento-pallokilpailuja liiton leirillä. Perusteluina olivat leirin vapaa-ajan lisääminen nuorille ja lentopallokilpailujen osanotto (10/70 osastoa) viime vuosina. Lentis ja minilentis järjestetään vuoden aikana muissa tapahtumissa. Katsotaan miten kokeilu onnistuu. Nuorisotyövaliokunta palaa asiaan vuoden loppupuolella.

Normipäivä 2,5 suunnitteilla Turkuun

Nuorisotyön kouluttajien Normipäivä 2,5 suunnitteilla marraskuulle Turkuun. Nuorisotyövaliokunta suunnittelee parhaillaan ohjelmaa kyseiseen tapahtumaan. Paikka saattaa olla vaikka Caribiassa?

TuliHukka 2015 -leirin ilmoittautuminen päättyi huhtikuun alussa. Eräpäivään mennessä ilmoittautumisia tuli 1 024. Luku myötäilee kiittävästi toissavuoden Tulimylly 2013 leirin lukemia Säkylässä. Hieno huomio on se, että nuorten määrä leirillä on saatu pidettyä samana. Tulevaisuuden tavoitteina on saada lisää nuoria mukaan myös leiritoimintaan.

Leirityöryhmä rakentaa ja suunnittelee paraikaa leiriä. Ryhmä on kokoontunut vuoden alusta lähtien kuukausittain. Lisäksi toimialapäälliköiden omat ryhmät ovat kokoontuneet yhteisen leirin tiimoilta.

Muutoksia tulopäivään

Leirityöryhmä on tehnyt muutoksia tulopäivän ohjelmaan siten, että esimerkiksi avajaiset on vasta sunnuntai-iltana. Tällöin päivällä on aikaa toimialojen kokoontumiseen rauhassa sekä nuorten kotituumiseen leirilueelle.

Varhaisnuorten malja ja minilentis 17.5.2015

Varhaisnuorten malja järjestetään liiton alueella pitkästä aikaa. Paikkana on Pelle Hermannin puisto Porissa. Kilpailu järjestetään Porin toiminta-alueen varhaisnuorten puuhapäivän yhteydessä. Päivän aikana kilpaillaan myös liiton minilento-pallosarjassa, joka on ennen pidetty leirillä. Lisätiedot: www.lspel.fi

Sählyturnauksen voitti Lapin VPK

Nuorisotyön sählyturnaus järjestettiin 21.3.2015 Eurassa. Alkukommervenkien jälkeen pelit saatiin rullaamaan hienosti. Turnaukseen osallistui aluekarsinnoista jatkoon päässeet joukkueet. Voiton nappasi Lapin VPK Rauman toiminta-alueelta. Toiseksi sijoittui Pohjois-Satakunnan toiminta-alueelta Pomarkun VPK. Pronssille ylsi Uudenkoiviston VPK Porin toiminta-alueelta.

Nuorten ryhmä suunnittelee lähtöä Espanjaan kesän lopussa

LSPeL nuorisotyö suunnittelee kansainvälistä vaihtoa Saksan ja Espanjan palokuntalaisten kanssa. Kolmen vuoden projektin ensimmäinen kohde on Espanja. Liiton nuorisotyöstä on kerätty ryhmä nuoria sekä muutama ohjaaja mukaan projektiin.

Leiritoimintapäivänä lisää

16.5. Mynämässä järjestetään leiritoimintapäivä leirin aikuisille. Päivässä käydään läpi tarkemmat tiedot ja leirin toiminnot. Lisäksi osaston on mahdollista saada henkilöstö- ja tehtäväläistä mukaansa lähtiessä. TuliHukka -leiri järjestetään Mynämässä 5.-10.7.2015.

PALOKUNTATOIMINTA JA VARAUTUMINEN TULEVAISUUDEN HAASTEISIIN

Palokunnan henkilöstösuunnittelu puhuttaa

JUHA VIRTO,
PELASTUSPÄÄLLIKKÖ
VARSINAIS-SUOMEN
PELASTUSLAITOS

Vapaaehtoisen palokuntatoiminnan ydin on yhdistys. Jos yhdistys toimii, toimii samalla koko palokuntayhteisö. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen alueella toimii 67 palokuntayhdistystä. Useassa palokunnassa toimii hälytys- ja nuoriso-osastojen lisäksi nais- sekä veteraani-osasto. Erikoisuutena löytyy myös muutamissa palokunnissa soittokunta.

Paljon toimijoita

Varsinais-Suomessa toimivat palokuntayhdistykset ovat tehneet sopimuksen pelastuslaitoksen kanssa. Sopimuksessa määritetään molempien osapuolten vastuut ja toiminnalliset roolit. Sopimusten myötä pelastuslaitoksen ja palokuntien välisen yhteistoiminnan kehittämiseksi on perustettu VPK-yhteistoimintaryhmä. Yhteydenpidon käytännön toteuttamiseksi on luotu yhdyshenkilöverkosto, jolloin kaikille palokunnille löytyy pelastuslaitokselta kasvot. Tämän mallin on ainakin nykytilanteen mukaan katsottu olevan toimiva. V-S pelastuslaitoksen alueen sopimuspalokunnissa toimii arviolta 1 200 henkilöä varsinaisessa pelastus- ja ensivastetoiminnassa. Lisäksi niissä palokunnissa, joissa on toimiva nuoriso-osasto, toimii noin 900 palokuntanuorta. Heitä ohjaa arviolta 270 nuoriso-ohjaajaa.

Kiinnostus yhä hyvä?

Toimiva palokuntayhdistys ei ole kuitenkaan itsestäänselvyys. Vapaaehtoisperusteisesti toimivan yhdistyksen toiminnan ylläpitäminen edellyttää työtä ja panostusta, joka parhaimmillaan tuottaa tehokkaan ja riittävästi oikeaa tekemistä sisältävän toimintaympäristön.

Palokuntatoiminta näyttääkin näin äkkiseltään olevan hyvässä kunnossa ja sen toimivuus on turvattu myös tulevaisuudessa. Onko asia todellakin näin? Monessa yhteydessä kuulee sanottavan, että muut toi-

minnat kiinnostavat nuoria enemmän kuin palokuntatoiminta. Tämän hetken arvioiden mukaan henkilöstön määrän kehitys on kuitenkin ollut kohtalaisen tasaista eikä pelättyjä notkahduksia ole esiintynyt.

Tässä yhteydessä on kuitenkin pidettävä kirkaana mielessä, että palokuntayhdistyksen (ml. koko toimiala) oma "pesä" on oltava kunnossa erityisesti luottavuuden näkökulmasta tarkasteltuna, jotta perheen vanhemmat voivat luottavaisin mielin antaa jälkikasvunsa palokunnan toimintaan myös tulevaisuudessa.

Miten toiminta varmistetaan jatkossa?

Asiaan ei varmasti löydy yhtä yksittäistä ratkaisua vaan se on monen asian yhteenliittymä. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen strategian mukaan pelastuslaitos tukee palokuntia mm. tarjoamalla osaltaan riittävästi mielekästä toimintaa. Pelastuslaitoksen rooliin kuuluu myös huolehtia palokuntien teknisistä valmiuksista (kiinteistöt, kalusto, suojavarusteet) sekä varmistaa yhteydenpito palokunnan ja pelastuslaitoksen välillä. Pelastuslaitos myös maksaa palokuntasopimuksissa mainituilla periaatteilla korvauksia sekä yhdistyksille että henkilöille. Tämä on siis julkisen sektorin tuki palokuntatoiminnan ylläpitämiseksi ja sen kehittämiseksi. Mutta riittääkö se yksin ylläpitämään yhdistyksiä kunnossa?

Henkilöstösuunnittelu palokunnissa seuraavalle tasolle

Palokuntayhdistyksellä on paras osaaminen ja tuntemus omasta toiminnastaan ja toimintaympäristöstä. Yhdistys myös tietää parhaiten henkilöstönsä asiat ja henkilöstö vastavasti yhdistyksen suunnitelmat. Mutta onko todellakin näin? Onko niin, että palokuntayhdistyksen johto on miettinyt ja suunnitellut henkilöstösuunnitelman jäsenistönsä kanssa? Onko

laadittu kehittämiseen tähtäävä toimintamalli, jonka avulla selvitetään yhdistyksestä eroavan nuoren eroamiseen liittyvät syyt? Onko olemassa toimintamalli, jolla tuetaan toiselle paikakunnalle siirtyvän nuoren sijoittumista ja autetaan häntä liittymään siellä toimivan palokuntayhdistyksen toimintaan? Onko yhdistyksessä mietitty henkilön "urasuunnitelmaa" matkalla nuoriso-osastosta hälytys- ja/ tai muuhun osastoon? Onko yhdistyksen "ukkoutuminen" tiedostettu ja onko sen välttämiseksi tehty suunnittelua? Olen iloinen, jos näin on toimittu. Taitaa kuitenkin olla siten, että asiaa ei ole kuitenkaan riittävästi pohdittu.

Yhdistyksen toimintaa ylläpitävät periaatteet ovat pääosin samat kuin missä muussakin tahansa yhdistyksessä; motivoitunutta henkilöstöä on sopiva määrä, talous on kuosissa ja mielekästä toimintaa on riittävästi. Mielestäni on perusteltua, että palokuntayhdistykset ottaisivat toimitelmassaan esille sen, miten henkilöstön (varhaisnuoret, nuoret, hälytysosastolaiset, naiset, veteraanit ja soittokunnat) ja toiminnan tulevaisuus turvataan jatkossa. Asian miettiminen ei vaadi erikoiskoulutusta vaan se voidaan tehdä, niin haluttaessa, yhdistyksen omana työnä. Ensin arvioidaan henkilöstöön liittyvä poistuma ja sitten laaditaan suunnitelma siitä, miten poistuma voitaisiin korvata uusilla henkilöillä. No, kaikki me tiedostamme, että käytännössä asia ei ole ihan näin yksinkertaista, mutta pääviesti tässä onkin, että asia otetaan yhdistyksissä keskusteluun. Toivonkin, että tämä viestini ei aiheuta negatiivisia ajatuksia kuten esim. "taas lisää byrokratiaa yhdistyksille". Tämän suunnittelun avulla yhdistyksen toimintaan saadaan varmasti lisää jäntevyyttä ja samalla luodaan jäsenistölle entistä suunnitelmallisempia ja turvatumpi toimintaympäristö.

Henkilöstösuunnitteluun liittyy myös huolenpito

omasta väestä. Kun henkilö tiedostaa yhdessä laaditun suunnittelun avulla, että hänestä halutaan pitää kiinni ja että häneen panostetaan, lisääntyy todennäköisesti myös henkilön sidonnaisuus yhdistykseen. Järkevän henkilöstösuunnittelun osalta näen, että kullekin henkilölle on perusteltua laatia henkilökohtainen "urasuunnitelma". Tarkoitan tällä mm. sitä, että varhaisnuorelle voidaan miettiä yhdessä hänen ja vanhempien kanssa nuoren koulutusputki määrättyyn ikävuoteen saakka. Suunnitelma ei tietenkään ole täysin sitova ja sitä voidaan luonnollisesti muuttaa, mutta se antaa kuitenkin yhteisen tavoitteen sekä varhaisnuorelle että palokunnan nuorisokouluttajille. Samaa toimintatapaa voidaan jatkaa nuoren uran varrella, jolloin tulee eteen muita valintoja (siirtyminen hälytys- tai naisosastoon tms.). Tämä suunnittelu antaa palokuntayhdistyksen johdolle lisäeväitä henkilöstön määrän hallinnassa. Ja kun tämä pohja on kunnossa, on helpompaa keskustella myös vaikeammista asioista, kuten esim. yhdistyksestä eroavan nuoren eroamiseen vaikuttavista syistä ja tekijöistä.

Kaksi ryhmää avuksi

Varsinais-Suomen pelastuslaitos on käynnistänyt yhdessä vapaaehtoispalokuntien edustajien kanssa kaksi hanketta (nuorisotoiminta- ja pelastustoiminta-ryhmät), joiden tavoitteena on osaltaan antaa esityksiä palokuntatoiminnan tulevaisuuden turvaamiseksi. Varusteet ja kalusto ovat keskeisessä asemassa, kun keskustellaan palokuntatoiminnasta. Nuorisotoimintaryhmä onkin osaltaan tehnyt merkittävää työtä esittäessään mm. jo toteutusvaiheessa oleva samankaltaisten suojavarusteiden hankintaa kaikille maakunnan palokuntanuorille. Toisena merkittävänä pontena ryhmä on laatinut esityksen mallista, jonka avulla palokunnissa olevaa kalustoa

käytettäisiin tasapuolisesti myös palokuntanuorten, -naisten ja -veteraanien toiminnassa. Ryhmän huomio on keskittynyt myös 16-18 -vuotiaiden palokuntanuorten motivaation säilyttämiseen ja koulutettujen nuorten pysymiseen palokuntatoiminnassa. Tähän 16-18 ikä-vuosien "epäjatkuvuuskohtaan" on pyritty vaikuttamaan kohdentamalla ao. ikäryhmälle mm. omia sammutustyökurseja. Lisäksi on esitetty, että sammutustyökurssin suorittaneet saavat henkilökohtaiset sammutusvarusteet käyttöönsä. Tässä muutamia poimintoja, joilla pyritään yhteistyössä pelastuslaitoksen ja yhdistysten kanssa tukemaan koko palokuntatoimintaa.

Mutta, kuten todettua, em. keinot ovat vain osa toimivan palokuntayhdistyksen kokonaisuutta. Aivan olennainen tekijä on, että yhdistyksissä käydään tarpeelliset keskustelut tulevaisuuteen liittyvistä asioista, laaditaan yhteinen näkemys tarvittavine suunnitelmineen ja toteutetaan suunnitelmat. Palokuntayhdistyksen sisällä on valtavasti osaavia henkilöitä (nuoret, kouluttajat, naiset, veteraanit, hälytysosastolaiset), joita kannattaa kuunnella ja ottaa mukaan antamaan näkemyksiään yhdistyksen toiminnan kehittämiseksi.

Katse pitää olla edessä

Tulevaisuus on asia, joka on otettava huomioon kaikessa toiminnassa ja pelkkään hyvään tuuriin ei kannata luottaa. On selvää, että suunnitelmat eivät aina toteudu tai niihin tulee matkan varrella merkittäviä muutoksia, mutta tämä täytyy vain sietää. Pelastuslaitokset toimivat yhtenä palokuntatoiminnan tulevaisuuden mahdollistajana mutta, kuten totesin, palokuntayhdistys on kuitenkin kaiken toiminnan keskiössä. Toivon, että tämä pohdiskelu aiheuttaa lisää keskustelua palokuntayhdistyksissä ja kehittyy samalla suunnittelun kautta toiminnaksi.

KILPAILUTTAMALLA VOI SÄÄSTÄÄ PITKÄN PENNIN

TEKSTI JA KUVA: PAULIINA PUPUTTI

Rami Tuominen (vas.) ja Timo Perttu Kiukaisten VPK:sta ovat tyytyväisiä viime keväänä käyttöön otettuun miehistöautoon. He olivat mukana autotyöryhmässä, jonka tehtävänä oli kilpailuttaa tarjoajien hinnat. Kilpailutus kannatti.

Miehistöautot ovat pääsääntöisesti palokuntien omia, vaikka muun kaluston omistavatkin pelastuslaitokset. Kun miehistöautoa lähdetään vaihtamaan uudempaan, kilpailutus tulee tarpeeseen. Sen huomasi Kiukaisten VPK:n "autotyöryhmä" vaihtaessaan miehistönkuljetusautoa vuosi sitten. Työryhmän aloituksesta ostopäätöksen tekemiseen meni noin puoli vuotta.

Miehistöauton päivittäminen tuli ajankohtaiseksi Kiukaisten VPK:lla toissa kesänä. - Neljä vuotta on yleensä ollut vaihtoväli. Mietimme hallituksen kokouksessa, lähdetäänkö autoa ylipäänsä vaihtamaan, kertoo hallituksen jäsen, VPK:n varapäälikkö Tero Ollonen. - Vanha auto oli Volkkari, joten saimme idean, että kysytään nyt Mersunkin hintaa, jatkaa varapuheenjohtaja Rami Tuominen.

Hallitus päätti perustaa jäsenistään koostuvan autotyöryhmän tarjouspyyntöjen ja kilpailutuksen tekemiseen. Ollosen ja Tuomisen lisäksi työryhmässä olivat VPK:n päällikkö Marko Sainio sekä hallituksen jäsen Timo Perttu.

Hinnoissa valtava ero

Tarjoukset päätettiin pyytää neljästä Volkswagen-liikkeestä, jotka sijaitsevat Porissa, Tampereella, Turussa ja Huittisissa. Lisäksi työryhmä sai selville, että paloautomersut myydään vain Espoon Veholta.

Työryhmä laati samansisältöisen tarjouspyynnön kaikille viidelle jälleenmyyjälle ja ne lähetettiin sähköpostilla suoraan ennalta selvitetuille yhteyshenkilöille. Tarjouspyyntöön otettiin pohjaksi varusteluettelo silloisen auton, Volkswagen Caravellen, kauppakirjasta.

- Sen lisäksi kysimme webaston kauko-ohjauksen ja kahden ylläpitolaturin hintaa. Optiona myös kysyttiin nelivettoa ja xenon-valoja, Tuominen kertoo.

Osviittaa valmiiseen tarjouspakettiin saatiin myös Volkswagenin nettisivuilta, joissa pakettien sisällöt olivat selvästi esillä.

Tarjoukset saatiin kaikista liikkeistä määrättyssä ajassa.

- Kävi ilmi, että autojen hinnat ja vaihtohyvytykset olivat hyvin erilaiset. Niissä oli valtavia eroja. Tein tarjousten perusteella excel-taulukon, johon listasinkin kaikki varusteet ja mitä mikäkin maksaa. Näin saatiin todelliset rahamäärät näkyviin. Osa liikkeistä oli jättänyt

jostain syystä ilmoittamatta joidenkin varusteiden hintoja. Lisävarusteet maksavat kuitenkin aina saman verran liikkeestä riippumatta, joten tyhjä aukot täyttämällä saatiin selville oikeat summat, sanoo Rami Tuominen.

- Mersu oli kallein, se putosi ensimmäisenä pois. Se tosin oli ainoa suoraan nelivetoinen malli. Volkkareista Turun tarjous oli kallein, myös se tiputettiin heti, muistelee Timo Perttu.

- Myös huomioteippaukset ja työvalot näyttelivät suurta roolia vertailuissa, lisää Tero Ollonen.

Hintojen selvittyä, työryhmä kävi paikan päällä Tampereella, Porissa ja Huittisissa keskustelemassa sekä näyttämässä vaihtoautoaan. Liikkeille annettiin tässä kohtaa mahdollisuus vielä tarkistaa hintojaan.

Kokonaisuus ratkaisi

Uudet, päivitetty tarjoukset saatuaan työryhmä totesi edelleen tarjouksissa olevan eroja. Tampereen tarjous osoittautui näistä kalleimmaksi. Huittisten tarjouksen hinta pysyi lähes ennallaan, mutta tavaran määrä oli lisääntynyt. Sen sijaan Porin liike nosti hintaa ja lisäsi varusteita, mutta silti hinta oli kaikista halvin. - Kokonaisuus oli selkeästi

edullisin ja se ratkaisi valinnan, työryhmä toteaa.

Kiukaisten VPK:n hallitus päätti ostaa uuden miehistöauton Porin Käyttöautos-ta työryhmän tekemän esityksen pohjalta.

Auto on täysin VPK:n itsensä rahoittama. Välirahan pienuus vaikutti vaihtopäätökseen.

Palokunta pääsi myös osaltaan vaikuttamaan teippausluonnokseen, jota se hieman muokkasi oman näköisekseen. Teippauksesta haluttiin maltillinen. Helmassa kulkevat keltaiset teippaukset ovat heijastinteippiä.

Sopiva omiin tarpeisiin

Uudessa autossa on lisäksi vanhaan verrattuna xenon-valot, parkkitutkat, led-työvalot, ylläpitolaturit molemmille akuille, monitoimiohjauspyörä, sekä webaston ohjaus ohjaamosta käsin.

- Päädyimme juuri Caravelleen, koska sen tilat ja penkkijärjestelyt toimivat meillä. Penkit ovat 2+2+2+3, eli sivuovesta menee käytävä perälle asti eikä tarvitse kaadella penkkejä. Ongelmana toki on sen pieni tavaratila. Meille tämä silti riittää miehistönkuljetukseen, vaikka takapenkit ovat valan pois paikoiltaan ja nii-

den tilalla on evy-tarvikkeet. Auto on siis käytännössä 1+5 hengelle, mutta mahdollisuudet ovat 1+8:lle, Timo Perttu kertoo.

Autotyöryhmä pitää autonvaihtoprojektia kaiken kaikkiaan onnistuneena kuten myös itse autoakin. Hinta oli kaiken a ja o. Rahaa säästettiin myös siirtämällä vanhan auton hälytyslaitteet uuteen autoon. Kattovalkut toki olisi voinut päivittää led-paneeliin, mutta se olisi lisännyt hintaa huomattavasti.

- Se jää seuraavaan kertaan, miehet tuumaavat.

Onko miehillä antaa vinkkejä muille autonvaihtoa suunnitteleville?

- Olkaa aktiivisia ja kilpailuttakaa. Siinä kannattaa nähdä vaivaa ja sillä saatetaan säästää pitkän pennin.

TULIMERI 2015

Tulimeri 2015 risteiltiin tammikuussa 70 -luvun tahiin. Ensimmäinen teemaristeily keräsi huomattavan

paljon teemaan osaa ottaneita risteilijöitä. Tunnelma oli hyvin lennokas.

Itella Green

TULIHUKKA 2015 -PALOKUNTANUORISOLEIRI 5.-10.7.2015 MYNÄMÄKI

Leiritoimintapäivä leirin aikuisille toimihenkilöille 16.5. Mynämäen liikuntahallilla, Urheilukeskuksessa. Kutsu osastojen sähköpostiin ennen tilaisuutta.

SUOMEN KOLIBRI
Liikelahjojen Paratiisi
Kalevantie 7 • 33100 TAMPERE
Puh. (03) 3454 5000 • kollibri@suomenkollibri.fi
www.suomenkollibri.fi

**KOKOUSRISTEILYLLÄ ON KAIKKI
- TILOISTA TUNNELMAAN.**

Varaa syksyn palaverimatkat Tallink Siljan ryhmämyynnistä p. 010 804 123*

*010-puhelut kiinteästä verkosta 8,35 snt/puh + 7,02 snt/min
ja matkapuhelimesta 8,35 snt/puh + 17,17 snt/min

silja.fi/kokous

SILJA LINE

Salon VPK ja Länsi-Suomen Pelastusalan Liitto ry kutsuvat Teidät PALOKUNTIEN VETERAANIPÄIVÄÄN 2015

Torstaina 6.8.2015. klo 10.00 Saapuminen klo 9.30-10.00
Salon seudun ammattiopisto, VENEMESTARINKATU 35, 24240 SALO

Tänä vuonna Salon VPK juhlii 110 toimintavuottaan. Ohjelmassa on tutustuminen Salon ammattiopiston logistiikkakeskukseen ja kilpaillaan erilaisilla rasteilla. Tilaisuudessa esiintyy viihdetaitelija Erkki Liikanen. Tapahtumassa useita vanhoja paloautoja.

Osallistumismaksu: 25 €/henkilö

Palokunnittain ilmoittautuminen 13.7.2015 mennessä osoitteeseen ilmoittautumiset@lspel.fi tai toimiston numeroon (02) 511 7711
Ilmoitathan mahdolliset erityisruokavaliot.